

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter štane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kačipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročilu brez dopolne naročnine se ne oziroma.

SOČA

»Vse za nared, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.
Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.
Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

„A Pola sorella“.

Sam vrag je motil »Corriere«, glasilo tukajšnjih italijanskih irredentovcev, da je napisal v soboto 24. pr. m. članek »A Pola sorella«. »Corriere« je bil neznansko indigniran radi razpusta puljskega občinskega sveta in zavzdihnil je, da se vrača sistem, kateri so rabile avstrijske oblasti nekdanj v Lombardiji in Benečiji. Potožil je, da so Italijani tlačeni, ali čim bolj se jih tlačijo, toliko večji je odpor, toliko močnejše od presnjega življenja je njihovo vstajenje. Upa, da bo tudi v Puli tako... No, pesniško navdušeni člankar je sedaj že lahko sprevidel, kaj je v Puli; ali kaj še bo, kdo to ve?

Urezal pa se je »Corriere«, ko je nazval puljsko mesto »Pola sorella«. Ljudje, ki so čitali poročila iz Pule pa »Corrierov« članek, so zmagajevali z glavami in rokali: Lepa »sorella« je to. Tako »sorella« imajo naši Italijani, Gorica je torej »sorella Pule«?!

»Soča« je prav umestno povedala, kako ljudje, razmišljevali o dogodkih v Puli, mislijo na priznano slabo administracijo goriškega mesta, ki je v italijanskih rokah. Ne razumemo, čemu se je radi tega »Corriere« zaletel v g. Gabrščeka, ako je »Soča« pribila to, kar smo v resnici mislili? Presenetil pa nas je odgovor v »Corrieru« na ono »Sočino« notico. »Pi desidero sloven« glasi članek v »Corrieru«, da hočemo imeti tako, kakor se je zgodilo v Puli. Poln jeze je oni članek, ki zatrjuje, da administratorji goriškega mesta so galantuomini, ki niso nikdar nič slabe ga storili, marveč so žrtvovali svoj lastni interes časti in v prid mesta. Zakaj tako razburjenje, zakaj tako povdaranje, da so administratorji občine sami galantuomini? — V Puli se je pokazalo, da so med tamkajšnjimi administratorji res lepi galantuomini; v par dneh je odkritega primanjkljaja milijon K. V Gorici nikdo ni mislil na poverjenje, na tatvine, govori se le o slabi administraciji, ki nakopava

mestu dolgove, občanom davke, pokazati pa ni skoro nič, vsaj nič takega, kar bi odgovarjalo tem strašnim dolgovom in davkom! Vsaka tri leta ob volitvi župana slišimo staro lajno: to se zgodi in to: vodo, kanalizacija, ceste, luč itd. ali če se pretrese mestno gospodarstvo, zijačo človeku nasproti le dolgovi in lahkomiselnost. Italijanski list je bil, »L'Eco«, ki je pred kratkim časom pretresel gospodarstvo goriškega mesta ter pokazal s številkami, kako malomarno, površno, zapravljivo je mestno gospodarstvo, in kako je mesto zanemarjeno. Ali so mogli kaj odgovoriti? Nič. Dr. Pontoni nam je odkril pred kratkim administracijo mestne bolnišnice. Kar se odkrije, povsodi se pokaže najslabša administracija, tako da je zadnji čas, da se jej naredi konec; v blagor mesta in prebivalstva bi bilo to. Kaj boimo še kupičili dolgove k dolgovom? Mesto ima sedaj dolgov 6.560.000 K. Ali ne že preveč? Vse se upira mestnemu gospodarstvu. Kaj so povedali uradniki na svojem znamenitem shodu? — Umevno torej, da so se naše oči obrnile zopet na magistrat, ko so prišle iz Pule take senzačne vesti. Pa niso le Slovenci v mestu mislili na magistrat pri tem, marveč tudi Lahi; liberalni s strahom, kaj bi bilo, če zadene Gorico kaj takega, kar se je pripetilo »A Pola sorella«, drugi z željo, da bi se administracija goriške mestne občine kmalu korenito spremenila..... Torej: kakor da bi bila slaba vest narekovala članek »Pi desidero sloven« v listu »Corriere«!

Italijanska klika je gospodarila v Puli. Po novem volilnem redu je ostala klika sicer v večini, toda prišli so v mestni zastop tudi zastopniki Hrvatov, mornarice in uradnikov. Kakorhitro so prišli bližje, pa so že zaslučili, kaj je. Razsipavanje denarja, neopravičljivi troški, zapravljanje, prekoračenja proračunske določenih svot, korupcija — zahtevanih, urgiranih računov od nikoder. Odstopili so starešine, stremeli po čisti občinski administraciji, sledil je razpust. Komaj se je prikazal baron Gorizutti na puljskem magistratu, je

počutil. Škandal! so razkriti. Na dan so se prikazale malverzacije in kaznjivo zapravljanje občinskega premoženja. Velikanski škandal!... »Corriere« pa je klepetal o tlačenju Italijanov. Stlačil in odpravi naj se italijanski sistem upravljanja občin. Ta sistem treba ugonobiti v dobro prebivalstva. Sedaj je počilo v tem sistemu, naj poka dalje in izčisti naj se občine v primorskih deželah, na katerih teži tak italijanski sistem...

Tudi v Gorici treba odpraviti dosednji sistem.... Ali kako? S pravičnim volilnim redom za mesto Gorica. Pravičen volilni red zahtevamo za naše goriško mesto, potem pridejo nove moči na magistrat in novo življenje v administracijo.

Puljski škandal kaže vladi dovolj jasno, kako krivo je bilo to, da so imeli najhujši Italijanaš tako let in let zaslambo pri vladi v Trstu in pri deželni odbori. Kakor so hoteli, so gospodarili po občinah, vse nepravo se je prikrilo, zatisnilo obe oči.... sedaj pa imajo tu velikanski škandal in nepopisna sramota za Italijane je puljski slučaj.

Ljudstvo je tlačeno in trpi ob lahkomiselnosti in samogoltnosti italijanske sinjorije. Pomoč pa je v — pravičnem volilnem redu.

Zahtevamo za Gorico nov volilni red, pravičen, pošten. Le po tem volilnem redu more odpasti dosedanja zanikerna administracija mestne občine. Pravično in pošteno administracijo mesta zahteva vsak občan in vsak hoče, da se pride do nje kar najhitreje.

Ali čemu so se tako zaharikažirali s tistim sloviti velinikom, ki so ga predložili deželnemu zboru? Ne bodo ne gošpodovali vedno le klikaši na goriškem magistratu. Vzbuditi treba vse ljudstvo v Gorici, da se zavzame za pravičen volilni red, ne pa da bi se sankcioniral tak, po katerem bi zopet vse v rokah le posebna italijanska klika. Gospodarstvo mestno ni za Banca popolare« priča dovolj, kako mojsi so klikaši, — zato: nov volilni red za mesto goriško! Ta naj

da mestu novo dobro administracijo! Bog pa nas varuj pred rečmi, kakoršne se odkrivajo »A Pola sorella«!.....

Goriški občan.

Kako dela deželni odbor za kmeta.

Gabrije, 1. marca.

Tu hočem navesti nepričakovani dogodek, provzročen od italijanskega dežel. uradnika.

Znano je, da je deželni odbor razposlal že prve dni januarja t. l. okrožnice, s katerimi vabi posestnike po deželi na naročilo raznih krmil za živino. Več občin se je naročilo posebno, ker je bilo omenjeno, da se blago vdobi po znižani ceni.

Naročeno blago je došlo na postajo v Štanjel-Kobdij že preteklo nedeljo oziroma v soboto po noči. V ponedeljek v večer imalo pred 6 uro donese pot brzojavko tuk. obč. uradu, da: jutri ob 1. pop. se razdeli otrobe in orehove tropine naročnikom.

Ne takoj po prejemu brzojavke je naš župan poslal obč. slugo ter mu ukazal to vest objaviti od hiše do hiše, ter velel naročnikom, da pridejo ob določen uri na postajo.

V torek gre v Štanjel, da pomaga odposlanemu dežel. uradniku pri razdelitvi. Uradnik se pripelje z osebnim vlakom ob 1.15 ter se mu takoj predstavi ter ga sprejme in prične takoj razdelitev. Naročniki so došli iz naš. občine, Komenci in Avberci.

Iz naše niso došli vsi in radi tega ne, ker niso si zamogli na lažer način denarja preskrbeti in eni tudi zadržani iz drugih vzrokov, pa tudi iz onih 2 občin ne vsi. Ob 4. uri popold. reče župan g. uradniku: jutri pridejo že še naši naročniki po ostalo blago.

A glej, kaj se zgodi! V sredo jutro gre naš župan z vozom na postajo ter med postajo sreča magazinerja ter ga vpraša: ali čakajo še ostali otrobi? Da, mu

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

Zlata ura mu je bila skočila iz žepa in sedaj je bingljala in nihala na verižici ob okroglem trebuhu. Pijan svoje moči in ponižanja tega uglednega moža, poln kipečega čustva škodoželjnosti, drhteč od sreče maščevanja, ga je vlačil Foma po tleh ter rjovel zamolklo in zlobno v divji radosti. V teh minutah je preživeval silno čustvo — čustvo osvobođenja neke dolgočasne teže, ki je bila že dolgo tesnila njegove prsi s svojo plaho boleščjo. Čutil je, kako so ga prijeli od zadaj za pas in za pleča, kako je nekdo zgrabil njegovo roko in mu je malo da ne zlomil, da mu pritiska nekdo prste na nogi, a videl ni ničesar in njegove s krvjo podlite oči so sledile temni, težki masi, ki je stokala in se zvijala pod njegovo roko... Nazadnje so stakali, ko so se navahili nanj in kakor skozi rudečast dim je videl na tleh, pri svojih nogah, človeka, ki ga je bil pretepal. Razpuhlen in razmršen, je premikal noge po tleh, trudeč se, da bi vstal; dva črna človeka sta ga držala pod pazduho, kakor ranjena krila ste mu viseli roki v zraku in z ihtočim glasom je kričal Fomi:

»Mene... se ne sme tepsti! Ne sme! Red imam... Lump! O, lump! Otroke imam... Vsi me poznajo! Falot!... Divjak... o-o-oh! Na dvoboj te pozovem!«

A Uhtiščev je govoril Fomi glasno v uho:

»Pojdiva! Golobček, za božjo voljo...«

»Počakaj, naj mu dam še eno po obrazu...« je rekel

Foma. A vlekli so ga proč. V ušesih mu je šumelo, srce mu je naglo utripalo, a vendar mu je bilo lahko in dobro. In pri klubovem izhodu je vzdihnil globoko in svobodno ter dejal Uhtiščevu z dobrodušnim nasmehom:

»Dal sem mu jih, kaj ne?«

»Poslušajte!« je vzkliknil veseli tajnik ogorčen. »Oprostite, to je divje!... Vrag naj vzame to... prvo-krat vidim kaj tacega!«

»Dragi človek!« je rekel Foma laskavo. »Ali si ni zaslužil batin? Ali ni lump? Kako more kdo govoriti za hrbtno takšne reči? Ne, treba je iti k nji in povedati... nji sami, v obraz!«

»Dovolite... vrag vas naj vzame! Saj ga pač niste namahali le zaradi nje!«

»To se pravi, kako, da ne zaradi nje? Zakaj pa potem?« je vprašal Foma začuden.

»Zakaj? Tega ne vem. Imela sta pač kak star račun! Moj Bog! To je bil prizor! Celo življenje ga ne pozabim!«

»Kedo pa je ta človek?« je vprašal Foma in se hipoma zasmeljal. »Kako je zakričal, bedak!«

Uhtiščev mu je bistro pogledal v obraz in vprašal:

»Povejte no, ... ali res ne veste, koga ste pretepli? In, ali ste ga res samo zaradi Sojfe Pavlovne?«

»Bogme da!« je zatrdil Foma.

»Tako... Vrag znaj, kaj je to!... Obstal je, mignil osupnjen z rameni, kolebnil z roko v zrak in začel zopet korakati po trotoaru, gledaje Foma od strani.

»Pokorili so hoste za to, Foma Ignatijč.«

»Ali me bode tožil?«

»Bog daj, da bi bilo tako... Podguvernerjev zet je...«

»Tako-o-o!« je zatognil Foma in njegov obraz se

je podaljšal...

»Da, da. Če bi se šlo za resnico, — on je lump in goljuf. Ako se držimo tega dejstva, potem se mora pritrčiti, da je svojo kazen zaslužil. A če se vpošteva, da je dama, katero ste vzeli v svoje varstvo, tudi...«

»Gospod!« je dejal Foma odločno ter položil roko Uhtiščevu na ramo. »Vedno si mi jako ugajal... in zdaj greš z menoj. Jaz to razumem in cenim. A ne govori mi slabo o nji... Povem ti naravnost... če že greš z menoj, ne dotikaj se je... Jaz jo smatram za dobro, torej je dobra...«

Uhtiščev je slišal v Fominem glasu veliko razburjenje, pogledal ga in rekel zamišljeno:

»Čuden človek ste... to je treba priznati.«

»Priprost... divji človek sem. Nabili sem ga in sedaj se radujem... Potem pa se naj zgodi, kar se hoče.«

»Bojim se, da se bode stvar slabo končala... Veste, odkritosrčnost za odkritosrčnost. Tudi vi mi ugajate, ... dasiravno... hm! je z vami nevarno... Pride takšna vitežka volja v vas, pa se hitro kaj izkupi...«

»Kako pa! Saj je to prvokrat... Menda vendar ne bom vsak dan pretepal ljudi...« je rekel Foma v zadregi. Njegov spremljevalec se je zasmeljal.

»Kako čudni ste! Slišite, pretepati... to je silovito... to je slabo... oprostite mi... A rečem vam, tokrat ste naredili prav... Nabili ste razuzdanega človeka, cinika in parazita... človeka, ki je oropal svoje nečake, ne da bi bil kaznovan.«

»Torej hvala Bogu!« je dejal Foma vesel. »Potemtakem sem ga jaz nekoliko kaznoval...«

(Dalje priha.)

reče, ali ne za vas, oni gospod dež. uradniki, je smiselno vse kar je ostalo približno 40 kvintalov otrobi in 8 oz. 10 kvint. orehovih trobin prodati g. Kabeju v Avber ter da danes jih vzamejo proč, za ceno pa ne vem. To se pravi: ubožnemu ljudstvu v pomoč priti.

Pozneje smo izvedeli od Aybercev, da so bile ponudene otrobi od trgovca po 15 K, dočim so bile naročnikom na 12 K 40 v vračunje.

Tako dela z nami deželna uprava.

Kaj je oni uradnik napravil to na svojo roko ali je imel tako nalogo od deželnega odbora. Ali naj bo, kar hoče, mi vemo le še bolj, da nimajo srca za kmeta na dež. odboru. Za norca nas imajo. Gospodje, tako se ne dela za kmeta!

Novodobni „Križarji“.

V srednjem veku je obstojal na Nemškem meniški red »Križarjev«. S pretvezo, da širijo sv. vero, da se vojskujejo za Kristusov nauk, so napadali ti Kristusovi služabniki bližnja ljudstva, si osvajali njih dežele ter počenjali z ljudmi razne grozovitosti. Vse to so delali pod plaščem sv. vere. Največ od njih so trpeli Slovani. — Tudi o sv. Metodu vemo, koliko je pretrpel od svojih sobratov Nemcev, ki so mu očitali krivoverstvo.

Sveta vera je bila od nekdaj raznim politikujočim cerkvenim mogotcem plašč, s katerim so pokrivali svoje namene. In to se nadaljuje še dandanes.

Ker jim ljudstvo noče biti pokorno v posvetnih zadevah, dolžijo ga brezverstva, da morejo udrihati po njem. Oni bi namreč radi ukazovali povsod, v občini, v deželi, v državi, v raznih zastopstvih in še celo v družini, a ker se ljudstvo temu upira, je brezversko.

S posebno srditostjo so se vrgli na učiteljstvo, ker to jim je kot bolj izobražen stan na deželi najbolj na poti. S satansko zlobo ga napadajo, obrekujejo, da bi ga pri ljudstvu očrnil in ob ugled pripravili. Niti vsakdanjega kruha jim ne privoščijo, dočim pa ni bisaga prav takih ljudi nikdar polna. Toda ljudstvo vidi svoje učitelje, koliko se trudijo z otroki in zate nima pri razsodnih ljudeh to divjanje proti učiteljstvu nobenega uspeha, nasprotno ljudstvo vidi, kakošni so ti katoliški listi s križem na čelu, polni zlobe, sovraštva, maščevalnosti!

Najhujši med vsemi je pa »Novi čas«. In ta list se v Pastirskem listu še priporoča, ta list se imenuje dober list. Priprosta vaška krčmarica se je izrazila: »mislila sem, da nam bo bral iz Past. lista kaj o božjih rečeh, a namesto tega nam priporoča časnike brati in še take, saj bi bilo za iti iz cerkve, naj ostane sam (duhovnik) v cerkvi.«

Prav je imela, le več takih Past. listov, potem bodo lahko cerkve res za skladišča služile.

Duhovniki v cerkev in k Bogu, proč od politike, ven iz posvetnih zadev! Ako noče cerkev tega razumeti, bo imela priliko se prepričati. Turkom se rado očita, da so širili svojo vero z mečem, naši politikujoči duhovniki delajo še le z bolj ostrim orožjem: z napadi, sovraštvom, obrekovanjem, maščevanjem.....! Deželan.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Mirna. — (Marijine device in »vlačuge«.) — Čudne reči uganjajo dandanes blagoslovljeni pastirji vernih krščanskih duš, seveda to vse le v utrditev edinoizveličevalne rimske katoliške vere. Evo cenjena javnost dokaza: Za nedeljo 25. febr. sklical je mirnenski župnik dekleta vse fare v cerkev, da jim razdeli listke za velikonočno spoved. Prišli so morala dekleta brez starišev. Temu ukazu župnika odzvale so se ne-le Marijine device, ampak tudi dekleta, ki še do sedaj niso v takozvani Marijini družbi. Ko je župnik vstopil v hram božji, je zaukazal, da se

morajo Marijine device ločiti od drugih deklet in se postaviti na drugo stran cerkve reksi: »Ve ste moje in Vas imam radi, ve druge pa bodite tam.« Na to je mesto krščanskega pouka za veliko čeno spoved začel dekleta, ki niso Marijine device, zmerjati na grd način in jih nazival celo z vlačugami itd. Ali so mu razžaljena dekleta kaj odgovorila ali ne, se mi ni povedalo. Tudi ne vem, kaj mislijo na tak način zasramovana dekleta mirenske fare storiti proti razžaljevcu, vem pa le to, da se čudi marsikdo, ki je o tem kaj zvedel, zakaj dekleta, ki se jih javno tako psuje, lepo molče in zakaj se njih stariši ne potrudijo, da povedo odločno župniku, da cerkev ni kraj za tako postopanje. Nehoté si mislim, da je takrat bil g. župnik — kakor se že reče — dobre volje, ker drugače ne bi kaj takega storil. Da je pa večkrat celo preveč »dobre volje«, lahko potrde Mirenci sami, ki so ga pred kratkim pri Grab lepo za nos vlekli in končno z vozom domov peljali. G. župnik, to res niso lepe reči o Vas! Na svidenje, g. župnik!

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga. — Blagovolite, gospod urednik, sprejeti v Vaš cenj. list od mene, spokorjenega grešnika par ystic, ko Vam ognjevitvo obljubim, se nikdar več povrniti v greh. Pred leti sem bil naprednjak v pravem pomenu besede. Vedno šikaniran od nekaterih ljudi sem padel in postal klerikalec edino radi tega, ker sem si želel mirnega življenja. Tudi se mi je pozelelo spoznati delovanje »S. L. S.« Kot njen pristaš sem imel prost vstop k domačim in centralnim posvetovanjem te stranke in spoznal dobroto tistega lepega jabolka, ki je v sredini gnjilo — nevžitno. Čitajoč dopis iz Rihemberga v »Soči« štev. 22. z dne 22. 2. t. l. sem pač uvidel, da je napreden živeti pri nas popolnoma poučen o razmerah, v katerih živimo.

Vest, da je naš Strancar povabil nekega beneškega arhitekta in podjetnika za zidanje bazilike v Rihembergu, me je mučila noč in dan. Mislil sem si: nad sedem tisoč kron je dala občina za Strancarjeve načrte nekemu Nemcu Pascherju v Gradcu in sedaj naj bi prevzel delo Italijan; to mi ni šlo v glavo.

Vpeljal sem tajne proizvodbe in se prepričal, da je to gola istina. Omišljeni arhitekt se piše: »Enrico Cuttini e Comp. in Portogruaro (Venezia)«. Za sedaj ne morem več pisati, gospod urednik, ker me je ta Strancarjev nastop preveč razgrel. O priliki Vam bodem pa z marsičem potregel izza kuhinjske tulikašnje klerikalne stranke v občini in posebej iz njene centrale v Gorici. — Bivši klerikalec.

Iz bouškega okraja.

Z Loga pod Mangantom. — Pričakuje se dopis v kateremkoli klerikalnem časopisu; ali Log se mu že davno smeje. — Čuje se to in ono, kar se ne prerado šteje v čast nekemu strniškemu prvaku: V svoji prevzetnosti si je poiskal pomagača v Logu, ki mu je za silo izkipeval neki nepreveč duhovit dopis, ki ga je v svojo srāmoto nehote oddal predčasno ložki javnosti. Ali je bil možakar v »ročah« ali je študiral pretekla časa, da ni zapazil, da ga je »cegljček« zapustil? Kaj bo? Kaj se, petelin, repenčič? Kaj nič ne pomisliš, kako težko je samostojno sestavljati dopise? Kdo ti ga sedaj napravi, sirota? — V izgubljenem se čistiš in bahaš; a vidi, da ura ti ni še odbila!

Deželni zbor.

XI. seja.

V soboto se je vršila zadnja seja deželnega zbora. Navzoči zavezniki. Vlado je zastopal nam. svetnik Rebek.

Napovedana je bila seja na 11. pro dopolne, pričela pa je šele ob 12/10.

Na dnevnem redu je bilo 278 točk. Na Mariničev predlog se dovoli 1500

K za nakup in razdelitev kmetijskega orodja meš. kmetovalce.

Sprejme se zakonski načrt glede uravnave Soče, Tera z Idrijo in Vipavo, kakor tudi o zagradbi hudournikov v njihovem porečju. Načrt in troškovnik smo priobčili v soboto.

Sprejme se resolucija z nalogo dež. odboru, da izvede v zakonskih načrtih, sprejetih od dež. zbora, vse nebitvene premembe, katera bi zahtevala vlada.

Sprejme se resolucija za ustanovitev zakona proti nepošteni konkurenci.

Gledé splošne uravnave hudournika Koren v Gorici naj se pričeto prizadevanje nadaljuje in predloži načrt za uravnavo v prihodnjem zasedanju.

Sprejme se resolucija o preureditvi plovnega kanala v Trzihu. Pozivlja se vlada in dež. odbor, da ukreneta potrebno.

Sprejme se prememba dež. pravilnika, štatura za osebje deželnih uradov in pravilnika o potnih in drinah. Stepančič je bil izzyal tu debato. Sprejeta pa je predlagana sprememba.

Sprejme se zakonski načrt o pokritju višje potrebščine za osuševanje močvirij v občinah Ogled, Cervinjan in Terc. Svota znaša 240.000 K.

Sprejme se proračun za leto 1912 in poročila rač. sklepov deželnih zalogov.

Podpore.

Dovolijo se na novo, oziroma obnovijo se te-le podpore: Obnovi se prispevek 76.000 K za zgradbo ceste na Banjski planoti. Za vodovod v Grantu občini Grahovo 1650 K, obini Bovec za vodovod v Pluznjah obn. 1450 K, za izboljšanje kraških travnikov letno 3000 K, za cesto iz Gonjač v Vedrijan pri Kojškem 600 K, kuratoriju trgovske šole v Gorici za trgovski večerni tečaj 500 K, občini Pečine za popravilo občinskih cest 800 K, olepševalnemu društvu pri Sv. Luciji 600 K, za napravo vodnjaka v Bujah in Orehovljah 1975 K, županstvu Štanjel za napravo kapnice na Sejnišču 2700 K, gospodinjiski šoli »Elizabetišče« v Tomažu na Krasu za leta 1912., 1913., 1914. po 800 K, županstvu Št. Viška gora za cesto Polje-Prapretno-Brdo 3125 K, županstvu Drežnica 750 K za poti na planine, cestnemu odboru v Trzihu za cesto v Dolu 4250 K, občini Medana za napravo napajališča 3600 K, za pobijanje gadov letno 300 K, pogorelcu Ivanu Koren iz Sužida pri Kobaridu 200 K podpore, za gasilni dom v Čepovanu 1000 K, županstvu v Št. Tomažu za napravo jarka za odtok deževnice 550 K, občini Drežnica za napravo napajališča na pašniku »pri črni vodi« 500 K, ligi proti kupčiji z dekleti v Trstu 500 K, županstvu Deskle za vodovod v Palevem 500 K, za pogorce v Logu 500 K, občini Povir za kapnico v Gorenjah 2425 K, za vodovod v Oblakah 200 K, za napravo kapnice v Tomažu 1000 K, za vodovod v Poljanah pri Cerknem 200 K, za gasilni dom v Pluznjah 1000 K, zavedu sv. Nikolaja v Trstu 500 K, »Goriškemu kmet. društvu« 8000 K, sadjarskemu društvu v Kamnjah 200 K, za novi most v Vel. Zabljah 200 K, olepševalnemu društvu v Blovu 400 K, za vodovod v Čiginju pri Volčah 625 K, za prezidavo cerkvice Device Marije na Polju pri Bovu 2000 K, za cesto Renški vrh-Temnica-Zagorje 5100 K, cestnemu odboru v Kobaridu 2000 K, za vodovod v Jaznah pri Cerknem 1200 K, za dopolnilna dela 6 vodnjakov v Renčah 800 K, županstvu v Anihovem 300 K, za vodovod in vodnjak v Debenjah, za vodovod v Temljinah pri Grahovem 2750 K, »Slov. Alojzjevišču« v Gorici 800 K, za cesto Nabrežina-Slivno 200 K, za vodovod v Šmarjah 3625 K, za vodovod v Svinem pri Šmarjah 4250 K, za vodovod v Kožbani 2800 K, za uravnavo hudournika Slatno pri Grgarju 1200 K, dalje se je določilo 3000 K za ureditev živinozdravniških tečajev na Goriškem, za vodni nabiralek v Dolu pri Opatjenselu 2250 K, za dovozno cesto na postajo Avče 800 K, konjarskemu društvu v Tolminu 2700 K, za vodovod na Koritnici pri Grahovem 300 K, za ustanovitev gospodinjiskih šol 3000 K, za gasilni dom v Cerknem 1000 K, za živinjsko sejnišče v Cerknem 700 K, za

zgradbo vodovoda v Avčah 4800 K, županstvu Volče za vodovod v Selu 3325 K, za vodovod pri Grahovem 1700 K, za zgradbo opornega zidovlja na cesti Vrholje-Dobrovo 1200 K, za cesto Željni-Cerkne 2000 K, kat. pol. in gospodarskemu društvu v Kobaridu za l. 1911. in 1912. skupno 500 K, za vodovod v Srpenci 8500 K, raznim mlečarskim zadrugami 4600 K, raznim sadjarskim društvom 10.000 K, za vikarišče v Otaležu 3000 K, za popravilo cerkve in vikarišča v Srednjem 2000 K, za vikarišče v Gradnem 1800 K, za vikarišče v Fojani 1300 K, za popravilo ceste v Pliskovici 500 K, za nadaljevalno šolo v Solkanu 1800 K, za most čez Sočo pri Kamnem in za popravilo ceste do Selišč skupno 60.000 K, za cesto Krmin-Vipolže 10.000 K, za kanalizacijo v občini Batuje 2000 K, za 5 vodnjakov v Vrtojbi 5225 K, za vodovod v Breginju 2400 K, za vodovod v Ajbi 5275 K, za popravilo ceste St. Andrež-Vrtojba 6000 K, za dve kapnici v Prvačini 5600 K, za zgradbo novega železnega mostu v Soči 1675 K, za zgradbo ceste Lokvica-Opatjeselo 2625 K, za vodovod v Magozdu pri Drežnici 3500 K, županstvu v Anihovem za cesto 3150 K, za napajališče v Kobdilju 1170 K, za cesto iz Otlice do kranjske meje 2000 K, županstvu Sela za zgradbo kapnice 1500 K, za vodovod v Podbeli 3750 K, za cesto iz Loga v Trento 4700 K, za cesto Ajba-Močič 7500 K, za vodovod pri Sv. Luciji 7750 K, za cesto do Drežnice 800 K, za vodovod v Gojačah 4400 K, za kapnico v Zagorju pri Komnu 3300 K, za vodovod v Črničah in Ravnah 3900 K, za vodnjak pri Bizjakihi na Otlici 2500 K, za vodovod v Jezercih pri Barki 2500 K, cestnemu odboru v Tolminu 2000 K, za cesto Staro-selo-Logje 4500 K, za vodovod v Zapetoku 2125 K, za razdelitev turšice mekelone 2000 K, za razširjenje gluhotomije in pokritje Kornja v Gorici 90.000 K, dal se je skupno za 123 prošelj dovolilo 12.000 K, ki naj jih razdeli deželni odbor za planinske kulture se dovoli 8000 K.

Točka, tičoč se premembe šolskega nadzorstva, je bila vrnjena dež. odboru.

Iz točke gledé učiteljskih plašč se dovoli, da se učiteljem všteje v pokojninskih stanarina.

Poslanec Venuti je utemeljeval svoj predlog, ki naroča dež. odboru gledé lupljenih češp, ki se izvažajo, naj se dovoli pri lupljenih češpah 125% zveplenosla kasiline. Predlog se sprejme.

Stepančič je govoril k svojemu predlogu gledé nekaterih novih cest na Kraš in železnice iz Štanjela v Trzihu.

Ob 7. uri je prišlo slabo deželno glavarju in odnesli so ga iz dvorane.

Predsedoval je potem dr. Gregorčič, ki je zaključil zasedanje. Spomnil se je »ogromnega dela«, zahvalil se poslancem in vladi za sodelovanje. Nato je govoril zastopnik vlade Rebek in Bombig, žet glavarju skorajšnje okrepitve.

(Konec poročila prih.)

Družba sv. Cirila in Metoda

Družba sv. Cirila in Metoda je imela februarja 1912 sledeči promet i. s. Prejeto: A. Redni dohodki. 1. Prispevki iz biračnikov 934 K 17, 2. Prispevki podarjenic: Kranjsko 1.096 K 36, Štajersko 720 K 78, Koroško 56 K, Primorsko 397 K skupaj 2.270 K 94, 3. Razni prispevki 3.372 K 36 skupaj 6.377 K 47. B. Izrečeni prispevki. 4. Prispevki za obrambni sklad 2.617 K 08, skupaj 8.995 K 55. Izdatki: Redni izdatki. 1. Plače, remu, učiteljskim osebjem, razni računi itd. 19.714 K 13. B. zredni izdatki. 2. Naložitev na glavnico, ozir. obrambni sklad 2.672 K 68, skupaj 22.386 K 78, torej primanjilo 13.392 K 23.

Opomba. Pri obrambnem skladu loženi zneski in zapadle obresti so ne takljiva glavnica toliko časa, dokler dosežejo vplačani zneski 200.000.

Vaše zdravje

se ohranite! Oslabljenost in bolečine izginejo, Vaše oči, živi, mišice, kite se okrepijo spanec ozdravi, Vaše splošno zdravje se zopet utrdi, ako rabite Folio

fluid z znano »Elza fluid«. Dvanajsterica za poskušnjo 6 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stutbet, Elza-trg št. 264 (Hrvatsko).

Josipina Reinöhl roj. Suhadolnik.

V nedeljo popoldne je zatisnila svoje trudne oči gospa Josipina Reinöhl na svoj dom v Gorici na Solkanški cesti št. 24. Po daljšem bolehanju se je preselila v starosti 68 let na oni boljši svet. Malokdo je poznal to slovensko ženo, v čije prsih je bilo toplo slovensko srce. Veselila se slovenskega napredka v Gorici. Tam ne daleč od njenega stanovanja se je dvignilo lani poslopje družbe sv. Cirila in Metoda, v katerem je ljudska šola z vrtcem. Blaga pokojnica se je veselila nove šole in te šole se je spomnila tudi pred svojo smrtjo, zapustivši svoje premoženje podružnici družbe sv. C. in M. v Gorici, in sicer naj se porabi denar za vzdrževanje tako potrebnega otroškega vrtca. Spomnila se je v svoji oporoki poleg vrtca tudi nekaterih narodnih društev. Vrtec dobi okoli 12.000 K. — Pokojna rodoljubka je rojena Ljubljanka. Poročena je bila z Nemcem, ostala pa je vedno žvestva Slovenki in kot taka si je postavila lep spomin v otroškem vrtcu Ciril-Metodove družbe na Blandi v Gorici. — Pogreb je bil danes popoldne. Pokopali so jo v Solkanu. Časten spomin bodi vrli slovenski ženi iz mirno naj počiva v slovenski zemlji v Solkanu!

Domače vesti.

Umrl je v Gorici lastnik kavarne »Dogana« g. Mihael Leban. Preostalih naše sožalje!

Umrla je v Gorici gospodična Ana Paternolli, hčerka znanega knjižarja na Travniku. Stara je bila 19 let.

Gregorčičeva »Gorica« nepokorna nadškofu. — Nadškof se je bal, da bi se začela klerikalna glasila »L'Eco«, »Popolo« in »Gorica« ali še »Novi čas« izdati prav grdo med seboj potem ko se je radi reči, ki so bile v zvezi z deželnim zborom, že razvnela polemika med njimi. Zato je nadškof kot predsednik nadzorstvenega sveta »consilium vigilantie« poslal opomin uredništvu »L'Eco« in »Popolo« ter »Gorice« in jih posvaril z besedami papeža Leva XIII., naj se ne napadajo med seboj. »L'Eco« in »Popolo« sta nadškofa ubogala, Gregorčič pa je vrgl nadškofov opomin v koš ter je v svoji »Gorici« v uvodnih člankih la še hujše napadal prošta in celo laško klerikalno stranko. »L'Eco« je molčala. Sedaj pa jej je nadškof dovolil, da pove, zakaj je molčala: ker je bila pokorna nadškofu. Tostvarno pismo nadškofa priobčuje »L'Eco«. V pismu pravi nadškof, da opomina sta se držala »L'Eco« in »Popolo«, »dočim Gorica« tega ni storila ter je nadaljevala prepovedane napade. — Tako malo se meni Gregorčič za nadškofovo besedo. In tak čovek, ki je tako nepokoren svojemu nadškofu, tak upornež, je predsednik S. L. S. na Goriškem. Takemu nepokornežu, takemu uporniku še pomagajo: duhovnika Krek in Korošec ter Šusteršič! To da misliti.

Akademsko društvo »Adrija« si je nadelo nevhvaležno nalogo, prirejati zopet javna predavanja. To se je že čisto poskušalo, ali nikoli ni bilo mogoče vzbuditi večjega zanimanja med tistimi sloji, za katere so predavanja v prvi vrsti namenjena. Uspeh ni nikdar odgovarjal trudu predavateljev. Za prvo predavanje je »Adrija« pridobila sodruga dr. H. Tumo, ki naj bi predaval o »jugoslovanskem vprašanju«. Dovoljujemo si vprašanje: Kaj naj poročajo poslušalci tudi najlepšim besedam tega »svetovnega ženija«, ki rešuje vsa vprašanja v veliki in mali politiki, kmetijstvu, trgovstvu, v delavstvu, doli do seksualnega, — ko pa njegovim besedam nihče več ne more nič verjeti? Eno govori, drugo misli, tretje dela in marobe. Danes naprednjak, jutri radikalec, pojutranjem socialist, — in končno celo med socialisti nasprotnik naše Družbe sv. Cirila in Metoda.

Sicer so nam ljuba predavanja in jih bomo vedno podpirali, tudi če predava mož, ki ni pristaš naše stranke, samo da ni klerikalec. Saj so n. pr. med socialisti možje, s katerimi je mogoča pametna beseda, a da prišli »Adrijina« predavanja z možem, ki po vsem svojem vihravem življenju, s svojo z letmi rastočo radikal-

nostjo in intransigenco gotovo ni zmožen pridobiti si simpatije, in čegar polemični predavateljski način večkrat izživalno prehaja do nedovoljenih strankarskih kritik, — je vendar nekoliko čudno. Sicer nas bo pa veselilo, če bo dr. Tuma predaval tako, kakor je pisal v svoji lepi brošuri »Jugoslovanska ideja in Slovenci«, — in če bo »Adrija« nadaljevala s predavanji pa pritegnila k temu delu tudi kopico onih, ki bi morali tudi delati, ne se samo ustiti.

Boj za poroto v Trstu. — Porota v Trstu je laška. Laški porotniki sodijo slovenskega ali hrvatskega obtoženca. Od slov. strani se bje že dolgo časa boj za slovensko poroto, doslej brez uspeha. Sedaj pa se je zgodilo nekaj, kar je strašno razburilo Lahe. Za poroto, ki je imela sedaj določeno zasedanje, je bilo med 36 porotniki 26 Slovanov. Lahji so bili vsi poklenou radi tega in moleldovali okoli ministror in okoli višje sodnije v Trstu ter končno dosegli, da je višja deželna sodnija razveljavila letno porotniško listo, katero je sestavila tržaška dež. sodnija, in ukazala sestaviti novo letno listo brez ožira na reklamacijo dr. Slavika. Dr. Slavik je bil poslal na tržaški magistrat vlogo z zahtevo, da se sprejme v porotno listo 80 v Trstu bivaajočih oseb slov. narodnosti. Magistrat je zavrnil vlogo ker je bila slovenska in deželna sodnija jih je na to sprejela v listo. Sedaj je bilo izzrebanih 26 slov. porotnikov. Radi tega strašen krik! In dosegli so končno Lahji, kar so hoteli, da je razveljavljena porotniška lista. — Dr. Rybař in dr. Slavik sta intervenirala v tej reči na namestništvu in višji dež. sodniji. No, iz vsega tega sledi za Slovence le dolžnost, boriti se in doseči za slov. obtoženca pred poroto v Trstu slovensko porotno klopi. Pravica mora zmagati!

Čarovniške predstave. — V sredo, dne 6. t. m. se bo vršila v hotelu pri zlatem jelemu ob 3. uri popol. čarovniška predstava za učenke. Vstopnina 1, prostor 60 vin., 11. prostor 40 vin., stojišče 10 vin.

97. pešpolk je odšel danes iz Trsta. — En bataljon ostane v Trstu pod poveljstvom majorja Hofmanna. Trije bataljoni so odšli po južni železnici: eden v Karlovec čez Št. Peter-Reko, druga dva bataljona v Belovar čez Zidani most-Zagreb.

Vojaki-lovci so zapustili Tolmin ter odšli v Krmin. Kolesarski oddelci se je peljal v nedeljo popoldne skozi Gorico. V soboto je bil poslovilni večer »pri Modrijanu«, udeležili so se župan, okr. glavar, vojaški poveljnik z oficirji, uradništvo in drugi tržani. Vojake-lovce je imelo ljudstvo rado in ni bilo nikakih neprijetnosti med domačini in vojaki. — Nova vojašnica bo kmalu dograjena. Na dan 7. t. m. je napovedan prihod novega vojašiva z brigadirjem Matzerjem.

Goriški Köpenik. — Začetkom januarja se je pojavil v Gorici prav navihlan in do skrajnosti drzen mladenič, star kakih 24 let, po imenu J. Rejec iz Idrije (?). Najetel je na same dobričine, ki so mu verjeli in mu preskrbeli vsega, česar si je more poželeti mlado srce. Dali so mu stanovanje, nove obleke, obuvala, denarja, a po vrhu še svežo punico. — Najprej se je zatekel k udovi V., ki mu je dala stanovanje. Pravil jej je, da je imenovan asistentom na državni železnici. Ali da se predstavi na kolodvoru, potrebuje novo uniformo. Šla sta k Medvedu, kjer so mu v dveh dneh izgotovili novo uniformo; plačala je vdova V. Ker je bilo to v redu plačano, so mu menda oni dali še drugih potrebščin, ki jih pa ni plačal. V novi uniformi je tekal po Gorici in iskal novih kalinov, ki bi mu šli na limanice. In takih je bilo še več. — Tičku se je dobro godilo. Udova V. je mislila, da hodi dečko na kolodvor v službo in ga je bila vesela. V svet si je bila celo »dobrega dela«, ki ga skazuje mlademu človeku s tem, da mu gre od začetka na roko kakor skrbna mamica.

Ker so bili dnevi krasni, a dela ni imel nikakega, je novopečeni asistent kolovratil po mestu in okolici v svoji lepi, novi uniformi. — Nekoč je srečal na Št. Peterški cesti brhko punico iz bližnje vasi. Oko mu je obviselo na čednem obrazku in polnih grudi in zahotelo se mu je po tolikih dobrotah, še ljubezni v objemu lepšega dekleta. Približal se ji je, beseda je dala besedo, dekletu je končno tudi ugajal mladi železniški »uradnik«, in v hipu sta bila oba one misli, da se imata rada. Novi Köpenik

je šel z dekletom na dom, kjer so bili tudi stariši zadovoljni in srečni, da bo imelo dekletu »uradnika«. Vse v redu. — Ženit je dejal nekoga dne, da bi rad pokazal svojo mlado nevesto tudi stricu v Trstu. — In posrečilo se mu je pregovoriti stariše, da sta šla neko soboto v Trst. Ko sta bila tam, je našel »ženin« takoj izgovor, da zvečer ne kaže hoditi k stricu; odložila sta poset na drugi dan. Šla sta v hotel. Da se kaj »prihrani«, je »ženin« vzel seveda samo eno sobo. — Do tu je vse gladko. Zdaj nadaljuje lepa povest o goriškem Köpeniku v dveh verzijah. Ene pravi, da je bilo dekletu začudeno, da se je upiralo in branilo, a se ni moglo ubraniti temu, kar je sledilo, ko je odšla smehljajoča se sobarica. Druga pa pravi, da je bilo na obeh straneh enako veselo razpoloženje in da je noč minula brez solza.

Ali došlo je razočaranje, ovadba, in Köpenik je prišel v preiskovalni zapor v Gorici, kjer se mu je zagovarjati zaradi več prejšnikov in celo zaradi zločinov. — Vni dečko je precej dobre volje in se smeje vsem, katere je tako imenitno nasrtnikal. Najhuje je z dekletom, ki ima še največ vzroka, da toči solze za svojo in svojih lahkovernost.

Vipava je dobila dne 1. t. m. posadko. Vojake so slovesno sprejeli. Hiše so bile v zastavah. Pozdravil je vojaštvo župan Petrovič, odzdravil je poveljnik major Wehner. Na čast novodošlih je priredila občina banket v hotelu »Adrija«. Svirala je godba 47. pešpolka iz Gorice. V došli ljubici diviziji služi največ slovenskih fantov.

Poziv goriškemu dopisniku tržaške »Edinosti«. »Edinost« je priobčila v nedeljo dopis »Sočin« feuilletonist in »Gorica«, v katerem se njen goriški dopisnik zgraža nad tem, da »Gorica« napada našega sodruidnika g. K., potem pa piše: »Pri tem ne mislimo samo na »Gorico«, tudi neki goriški liberal. list se je bil lotil oseb na način, ki ni bil posebno kavalirski, in znan nam je slučaj, ko se je pred letom dnij vso družino javno napadlo.« Pozivljamo dopisnika, da pove ta slučaj in navede družino, ki je bila tako nekavalirsko napadena v »nekem goriškem liberalnem listu«, to je seveda v »Soči«.

Požar. — Danes ponoči je pogorela gostilna Andreja Podgornika na Baranovšču (Rožna dolina). Ob 2. popoldni je redarstvo poklicalo požarno brambo, ki so sicer hitro došli, a so mogli malo več rešiti. — Doma sta bila le gostilničar in njegova žena, ki sta se baje morala rešiti skozi okno.

Naravno je, da je poklicana oblast začela takoj preiskovati, kako je utegnil nastati ogenj. Dognalo se je, da je začelo goreti na — štirih krajih. Iz tega sklepajo, da je bila hiša zažgana. Kdo je to storil? Utemeljen sum leti na določeno osebo.

Izredna požrtvovalnost. — Slovenska naselbina v Trziču na Primorskem maglo rase. Za šolo godnih slovenskih otrok je nad 200. Da se ne izgube v italijanskih šolah, nalaga jih ondodni rodoljub g. Peric na vozove in jih vozi v oddaljeno slovensko enorazrednico v Doberdob. Tem našim rojakom je potrebna nujna pomoč.

»S. B.«

Vojaški nabor je bil danes, na tukajšnjem okr. glavarstvu. Prišlo je na nabor okoli 50 fantov I. II. in III. razreda.

Pisma padajo iz poštnih tržnic v ulici sv. Antona, ko se pripelje poštni voz ter jih poštni uslužbenec jemlje ven. Kaj pima poštna uprava boljših tržnic, takih, da ne bodo pisma padala na tla, v blato?

Sokolski vestnik.

Prvaški Sokol priredi dne 10. t. m. svoj prvi pomladanski pešizlet v Ravno, čez Šempas-Kromberg v Ravno. Uro odhoda svoječasno. Vabi se tudi sosednja bratska društva. Na zdar! Odbor.

Politični pregled.

Petnajst in pol milijona žensk ima na celem svetu volilno pravico. — Po najnovejši statistiki ima na celem svetu volilno pravico 15.514.647 žensk. Pred 50 leti je bilo žensk volilk 100.000. V Ameriki je 6 mest, v katerih ima žena enako volilno pravico z možem in jednak pristop k vsem uradam. Ta so: Beath in Spokane v Washingtonu, Denver v Coloradu a

Oaklandu, Los Angeles in San Francisco v Kaliforniji. Gospa Champen Cattova predsednica zveze za ravnopravnost žen, potuje sedaj okoli sveta, borec se za ravnopravnost žen. V Kaliforniji je že ustanovila društvo za žensko ravnopravnost. Od tam pojde v Indijo, Japán, Kitajsko itd.

Razprava radi zločinov v čenstohovskem samostanu.

Pri razpravi 1. t. m. je prišlo do grozovitega prizora, ki ga je povzročila neka, kakih 25 let stara žena, oblečena v narodno nošo. Zasišla se je z galerije, kjer je bilo natlačeno polno občinstva, grozen vsklik. Neke kmetica se je pridrenjala skozi množico prav do grate galerije ter potegnila dolg kuhinjski nož, ki ga je imela skritega pod obleko. Hotela ga je vreči v patra Macocha. Nekdo ji je iztrgal nož iz rok, ko je ravno hotela zamahati z nožem divje preklinjajoč Macocha kot skrunilca njene časti.

Kmetico so sodnijske sluge odvedli v pisarno. Tam je izpovedala, da se imenuje Parašiva Olechmowska in da staniuje v Čenstohovu. Kot sedemnajstletno deklico jo je pater Macoch zapeljal in je imela z njim tri otroke, na kar jo je zapustil. Zdaj je prišla v Piotrkov, da z galerije vrže na Macocha ostro nabrušen nož.

Brat umorjenega Vaeclava Macocha, ki je nekoliko slaboumen, je izpovedal, da je hotel pater Damas-Macoch prvotno nje ga poročiti s Heleno. Vendar je pa ni hotel ko mu je Helena rekla: »Ne smeš pa biti v zakonu ljubosumen!«

Obnašanje obtožencev se je med obravnavo zelo izpremenilo. Helena Macochova, ki je bilo začetkom obravnave zelo potrta in venomer povešala oči, je postala nekako samozavedna in z vzdignjeno glavo sledi razpravi. Tudi Damas Macoch se je bistveno izpremenil. Starczewski pa še vedno skriva svojo glavo za barijero.

Mačoh bo obsojen najbrže na do smrti prisilno delo v Sibiriji.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.

Viceadmiral Aubry je nenadoma umrl na ladji »Vittorio Emanuele«. Rojen je bil leta 1849. — Poročajo o novem bombardma v Rdečem morju pri Dubah. — Poročajo o novih spopadih okoli Ain-Zare. — Posebnih poročil z bojišča ni nič več.

Razne vesti.

Odpravljeni prazniki. — Predsednik trgovske in obrtne zbornice v Bolcanu (Bolcan spada pod tridentsko škofijo, kjer so prazniki odpravljeni) se je minole dni mudil na Dunaju in se je obrnil na trgovinsko ministrstvo z vprašanjem, kako stališče zavzema država uprava glede odpravljenih praznikov. Izvedel je, da se je vlada obrnila na rimsko kurijo in da želi z njo doseči sporazumljenje; kadar bodo pogajanja končana, izda vlada posebno navodilo, s katero se bo uredilo vprašanje o praznikih, v kolikor bo namreč sploh mogla to storiti. Dokler naredba ne izide, se bodo v državnih uradih in v šolah prazniki tako praznovali kakor dolej.

Dalje na 4. strani.

Slovensko bralno in podporo društvo v Gorici naznanja svojim članom tužno vest, da je v torek zjutraj preminol naš dolgoletni druživenik, gosp.

Mihael Leban,
bivši kavarnar.

Pogreb bo v četrtek, dne 7. t. m. ob 10. uri predp. izpred hiše žalosti ulica Cipressi št. 2 na tukajšnje pokopališče.

Vabijo se vsi člani, da se pogreba udeleže polnoštevilo.

GORICA, dne 5. marca 1912.

ODBOR.

Štrajk premogarjev na Angleškem traja dalje. Vsled tega štrajka je stopilo v brezdno še okoli 60.000 drugih delavcev, tako da je štrajkujočih okoli 1 milijona delavcev.

Visoka šola za ženske, ki se hočejo poročiti. — Na kongresu žensk v Berlinu pred kratkim se je na dolgo razpravljalo o potrebi, da bi se podvrgla ženska, predno se poroči, izpitu, ki naj dožene njeno zrelost in sposobnost, da postane dobra mati. V Newjorku obstoji visoka šola za ženske, ki se hočejo omožiti. Tečaj traja 4 mesece. Naučijo se vsega potrebnega in morda tudi kaj nepotrebnega. Posebej jih se naučijo postopanja z možmi. Najbrže ni prav prijetno priti v roke taki izšolani nevesti!

Izpred ljubljanske porote. — Obtožen je bil uboja Jožef Torkar, sin premožnega posestnika v Gosčah pri Lancovem. Torkar rad pije in je potupljen zakrknjen človek. Na adventno nedeljo 12. novembra so prišli fantje iz radovljiške okolice v Radovljico v maši. »Maševali« pa so po gostilnah in popivali šnops. Torkar se je potem šel kazat do praga cerkve, da so ga ljudje videli, ko so od maše prihajali. Potem je šel zopet v gostilno; najprej k Muleju, nato k Pišu, tu je ostal do 7. zvečer in pil. Proti večeru sta prišla v to gostilna sorodnika Miha in Franc Zupanec iz Lancovega. Izpili so in so vsi trije odšli. Miha Zupanec je bil še bolj pijan kot Torkar. Kakor je med gorenjskimi fanti navada, so se začeli bahati z imovitostjo svojih domačin. Pri tem bahanju sta Zupanec Torkarju očitala, da je berač. Torkarja pa, kot sina posestnika, katerega posest se ceni na 18000 K, je to strašno razburilo. Začeli so se kar na cesti ravsati, pri čemer je Torkar padel. Vstal je in izginil in kahal srd in maščevanje. Oba Zupanca pa sta šla naprej in se ustavila pri Ažmanovi hiši, kjer sta hotela obiskati hlapca tega gospodanja. Ko sta potrkala in se jima je prišlo odpirat, je nekdo nenkrat od zadaj s kolom udaril najprej Miho Zupanca po glavi, nato pa še Franceta Zupanca po rami in hrbtu. Miha je dobil več udarcev po glavi, vsled česar se je onesvestil in čez 2 tedna nato na otrpljenju možgan umrl. Torkar pa je šel meni nič tebi nič domov in šel spat.

Torkar se je vez čas zagovarjal s popolno pijanostjo.

Torkar je oproščen od obtožbe hudodelstva uboja in obsojen le radi prestopka na 1 teden zapora.

Samomor bankirja. — V Spandavu se je ustrelil bankir Bähge. Pravijo, da je nesrečno spekuliral ter zaigral zaupane na depozite.

Divji deček. — Iz Zadra poročajo, da je 9 letni Silvij Ravič zaklal svojega tovariša 12 letnega dečka, in sicer pri igranju. Ravič je že pred dvema letoma ranil težko nekega svojega tovariša.

Samomor vojaka-četovodje. — V Bečaku se je ustrelil z revolverjem četovodja 3. stotnije 8. lovskega bataljona Viktor Majer.

»Ko gre za narod, ne poznamo semeniške discipline!« tako so rekli nedavno zagrebški bogoslovci in se do zadnjega vsi pridružili svojim tovarišem visokošolcem, ki so dvignili glas zoper uničevalce hrvatskega naroda in se zabarikadirali na vseučilišču. Veselimo se, da se na Hrvatskem ni posrečilo dr. Mahnič izgovarjati duhovščini in njenemu naraščajočemu narodni čuti iz src. Pri nas je vsak, kdor čuti narodno, liberalce, brezverce, prostomislec itd.

Nemška pomemčevalna društva na Moravskem se strnejo v eno. Nemci so spoznali, da jim razkosanost ni na korist.

Kako so nekateri Nemci zaprizeni sovražniki našega naroda, svedoči agitacija, ki se je pričela od njihove strani zo-

per slovenske prodajalce kostanja v nemških mestih. Niti skorjice trdo zasluženega krhna nam ne privoščijo. Slovenec naj pogine!

Nov vrelec v Marjinih varih. — Ko so popravljali 29. februarja v Marjinih varih cesto so zadeli na nov vrelec, ki daje na dan približno 700 litrov vode. Voda je čista kakor kristal in izbornega okusa.

Stavka cigankih godcev. — V Temišvaru je stopilo 200 ciganskih godcev v stavko. Cigani so zahtevali od kavararjev in gostilničarjev stalno nagrado za svoje koncerte, ker niso hoteli več pobirati denarja med gosti. Ker njih zahtevam niso ugodili, so se zedinili vsi mestni godci na stavko, ter se jim pridružijo vsi ciganski godci v deželi, katerih število cenijo na 2500.

Vzlet z aeroplanom za en frank. — V aerodromu »Port-Aviation« se more zletati za jeden frank. Iz skupine 60 ljudi, ki plačajo vsak en frank, se izžreba jednega, ki ima potem pravico kot pasazir peljati se po zraku na biplanu Farman ali Pishoff.

Vprašanje hidroaeroplana rešeno. — Paulhan vzleta v Juanles-Pins z velikim uspehom s hidroaeroplanom »Triadem«. S poročnikom Lucconom se je dvignil pred par dnevi v navzočnosti mnogega občinstva nad morje, krožil okoli, se spustil zopet na morje ter se zopet vzdignil v višino. 14 dnevni Paulhanovi poskusi s hidroaeroplanom so se izborno obnesli, tako da se lahko smatra vprašanje hidroaeroplana za rešeno.

»Kače na Tolstojevem grobu.« — »Novoe Vremja« poroča: Te dni so delile elegantne gospe z one strani Neve po hišah letake pod naslovom: »Kače na Tolstojevem grobu«. Po izpovedi neke starke se pripoveduje v teh letakih, da je na Tolstojevem grobu ugriznila kača nekega 10 letnega dečka. Duhovnik v selu Končatov, po imenu Tihon Kudravzev opisuje natančno ta dogodek ter pravi, da v Tolstojevem grobu na njegovih prsih so se ugnezdile kače, vladika Nikon iz Vologde pa pristavlja, da so te kače glasen opomin, da naj se verniki varujejo. Tosto-

jevega groba. Torej zopet dokaz, da najprefriganjši klerikalci postanejo praznoverni, kadar je to njim v prilog.

Književnost.

Zaobljuba: Spisal Ferdo Bečič, poslovenil Peter Medvešek. Druga izdaja. — Goriška Tiskarna A. Gabršček v Gorici 1912. Ta tepla in mična povest iz ukrajinskega življenja je doživela drugo izdajo, kar je pač redka prilika v naši književnosti. Veliko povesti izginejo že s prvo izdajo. — Tudi izvirnik je doživel že več izdaj, kar je dokaz, da se je ta povest jako priljubila širšim ljudskim vrstam. Ostra in stroga kritika bi te povesti ne štela morda v prve vrednostne vrste, ali doseglja je pa le velik uspeh, ki ga tej je preskrbel najboljši kritik: čitajoče in kupujoče občinstvo.

Zato bo brez dvoma jako dobro došla tudi druga izdaja, ki obsega na ličnem papirju str. 281. in stane le K 1'80 s poštnino K 2. Knjigo toplo priporočamo.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 50 vln. Ako je oglas obsega več, se vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Polko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih se dotika (in celo v mestu) nihče ne posna, ker nikjer se inserirajo. Škoda ni majhna.

Gostilna v Gorici, na jako prometnem trgu, ječa za nad 50 let, se radi družinskih razmer prodaja po ugodni ceni. Vprašati pri upravnistvu.

Planinsko obleko in čevlje, event. tudi palico, cepin in nahrbtnik — se v jako dobrem stanu — se prodaja. Vprašati pri upravnistvu.

JAKOB ŠULIGOJ, urar v Gorici, Gosposka ulica šte. 25 priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih preciznih ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor: verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Mihael Turk, brivec na Kornu 6, se priporoča s svojimi obdelanimi in svaženimi se jamči.

Slovenskemu razumništvu priporočamo, da čita-in kupi naslednje publikacije:

I. zvezek Politično-sociološke knjižnice:

Vladimir Kna...

Socializem, oris teorije

str. XII. + 372.

— Cena broširano 4 K, v platno vezano 5'20 K. —

O tem delu se je kritika izrekla jako laskavo.

„VEDA“

REVIJA ZA ZNANOST IN KULTURO

IZDAJAJO IN UREJAJO:

ALBERT KRAMER, IVAN PRIJATELJ, BOGUMIL

VOŠNJAK.

DVOMESEČNIK. — LETNO 36 TISKOVNIH POL. —

CENA 8 K, DIJAKOM 5 K.

Vabimo na naročbo nameravane poljudno znanstvene »Prosvetne knjižnice«, a 60. h zv.

Založba

Goriška Tiskarna A. Gabršček

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 78. Račun poštni hranilnice šte. 837.315.

Na obnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni lični hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1910: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351'26. Posojila: 1.488.919'— — Rezervni zaklad: 98.847'44. — Vrednost hiš: 372.096'66.

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po 2. snopič

Doylovih detektivskih povesti

SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje? Pri tvrdki Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani ali pa v vseh drugih knjigarnah

